

Q. 10. 987

87

BORNEMISZA PÉTER
Magyar Elektra
/felötlen/

MAGYAR ELEKTRA

Sophokles

tragédiája után írta:

Bornemisza Péter

/1958/

Mai színpadra átdolgozta:

Móricz Zeigmona

/1929/

~~91-8
298~~

Magyar Színház
* BUDAPEST *
Intézet Könyvtára

F2 BOL 21. sz. 27. sz. 27. sz.

1910.01.09

MAGYAR HÍRLELTÁR

Magyar Hírlap
1910. január 9.
Budapest

Magyar Hírlap
1910. január 9.
Budapest

~~1910.01.09~~

Magyar Színházi Intézet
Könyvtára 1910.01.09. Q.110989

Magyar Színházi Intézet
Könyvtára

Az játékba eső főszereplők:

Egisztus, görög király, 42 éves

Klitomnesztra, királynéasszony, 46 éves

Elektra, Agamemnon király lánya, 26 éves

Oresztes, királyfi, Elektra öccse, 21 éves

Krizothemisz, királykisasszony, Oresztes húga, 20 éves

Filades, királyfi, Oresztes barátja

A mester, Oresztes oktatója

Tányérnyaló, Egisztus király embere

Kórus, egy vénasszony

Történik Argos nevű fővárosban Görögországban, Krisztus
urunk születése előtt való régi pogány történet, de
mintha ma, azaz 1958-ban esnék.

- 3 -

Prológu8 /a függöny előtt/.

Bornemisza: Kedves Atyámfiai!

Minden isteni kegyelmet és békességet kívánok kegyel-
meteknek! Az bécsi tanuló uraim kértek engemet, Bor-
nemisza Péter deáktól, hogy valami játékot szerzenék
magyarul nekik, mivel az urakat vigasztalnék ...
Jóllehet magamat erre elégnék nem tartottam, mert
efféle irásokban nem forgottam, mindazonáltal kíván-
ságokat meg nem szeghettem, egyet kelle nekik válasz-
tanom. Annak okáért választám az bűlce Sophokles tra-
gédiáját, melyet Elektrának hívnak. Kérem azonban
mindenekelőtt az nemes község bocsánatját, hogy hazánk
és nemzetünk ez mostani megnyomorodott állapotjában, ez
mai esztendőben, tehát 1558-ban, játékkal foglalatos-
kodunk. Mert sohase volt az magyar nemzetnek ennél nyo-
morúságosabb ideje, mióta most harminckét esztendeje
az török szultán, Szolimán, Mohácsnál lekaszálá Lajos
királyunkat, a magyar vitéziet. Azóta is csak egyre
szomorubb. Csak a mult évben is elvötte a pogány Tö-
mbavárát, Losonczy uram, Drégely várát Szondi uram,
és Eger várát Dobó István nagységes uraim dicsőséges
halála árán. Már Sziget, végszencékünk, Erinyi Miklós
uram kezében. Bizony az táborban fegyverrel, kint pes-
tissel vész a magyar. Büntet Isten bűneinkért munkót.
Nem való azért ilyen háskben hijszavalságokat művelni.
Nevelni kell minden módon ifjainkat, hogy a tudományok
erejével szálljanak szembe a jövőben a bajokkal.

Bornamiasza: Tudvalévő dolog, hogy néhány esztendőök óta már irni is kezdenek magyar nyelven, mert ily időkben a kövek is kiáltani kezdenek, Isten akaratából. Azért választottam a bölcs Sophokles tragédiáját, az Elektrát, mert a Sophoklesnél a régi bölcs görögök között jelesb ritkán volt vala, kinek írása mind csudálatos, mert noha pogány volt, de oly szeszesen cselekedett, hogy a községnek előmeneteleire lenne. Én magyarul jobbra csak fordítottam, de a játéknak szebb voltáért sokat hozzáadtam és más módon rendeltem.

Azért en játékot kegyelmek oly mulatságnak vélje, ki-be emberi életnek módja, jóerkölcsökre igazittatik.

Meglátjátok az Görögországnak hatalmas királya és királynéasszonya mily rőttenetesen fizetnek undokságukért, kiből királyok és urak, mind nagyok és kicsinyek példát vehetnek, mert mondom néktek, ez játéknak sumádja rövideden az, hogy mennél inkább késik az Uristen a büntetéssel, annál keservesebben ostromoz.

Ez történet görögébéli nevezetségnél esett. De azt ugy kell kegyelmeknek meggondolni, hogy itt is történhetett volna a mai időkben Isten rendeléséből.

- 5 -

I. Felvonás.

1. Kép.

Klitemnesztra: Immár tis esztendeje, hogy bánat az én szívemben nem esett. Nagy kedvekre, nagy gyönyörűségekre éltem. Im az éjjel anyira megröppenék álomban, nem tudok hova lenni. Ugy reszketek ijedtemben, csak valami vezedelmet ne jelentene. Isten ol-talmazzon.

Tányérnyaló: /Jön/

Jó reggelt felséges asszonyom! Nagy nap van ma, nagy nap, felséges asszonyom! Tudod-e, mely nagyon ürvend a te felséges férjed Egiptus ez mai napnak ?

Klitemnesztra: Mi vagyon ma ?

Tányérnyaló: Fordulónapja vagyon a ti szerencséteknek. Ma vagyon az Agamemnon király halálának a tized fordulója.

Klitemnesztra: Legyen Istennek hála, hogy megmenekedtem tőle. Az én agg férjemtől, ki sabolán akar vala tartani. Anyira regnált rajtam, embernek sem tudtam magam. Egy pohár bort kedvekre meg nem ihattam, hire nélkül a házból ki sem léphettem, pedig engem az én anyám gyermekségetől fogva kedvekre hagyott, az pedig mind természetemből, mind erkölcsömből ki akart venni, - ezért ha ez az lelke volt volna is, meg kellett volna halnia.

Tányérnyaló: Ugy felséges asszonyom, ugy.

Kliteemesztra: /Utat mutat neki, s a Tányérnyaló alkotódik./

Kliteemesztra: /Nagy gondban járki, meg-megáll, magában beszél, vagy inkább hangosan gondolkozik./

Nem tudta ő, hogy régtől fogva mára volt az én gyönyörűsége. Sem testnek, sem lúknak, mint olyan dög nem kellett. Ha lefeküdt, csak örmögött ágyában, ha felkelt, csak morgolódott. Sem beszélés, sem eszokolgatás nem vala keves. De hiszen, ő is értette, hogy kedvetlen művelés.

/tenyerébe csap/

Sebaj, vagyon immár, kiben vigadjak. Ha megölelem Egisztust, ő is megölel. Ha megcsókolom, ő is megcsókol. Nincs annak szívében bánat, nincs az országra nagy gondja, mint annak - ki a nagy pénstakrába megagga. A sok kincs miatt engem is megutáta, egy jó napot nem tudott belőle csapni. De ha Isten segít, az én szeretőmmel, Egisztussal, vigan elköltöm lelkiért. Nem félek én már senkitől. Most parancsoljon. Most zabolázzon! Ez az orvosága a gonosz férjeknek, - Hld meg! Pójtad meg! Veszíted el! Minéjárt megmenekszel tőle ... Jobb, ha te parancsolsz másnak, minthogy neked parancsoljanak. Ne gondolj vele, bár Simon bírónek mondanak, csak neked legyen kedvedre. De ahon látom Egisztust, elébe megyek !

/el/

Agasztus:

/jön/

Ha ha, hahaha.

/hangosan nevet/

Kicsoda hitte volna akkor, hogy Agameonnak gazdag királysága oly hirtelen reám maradna.

Tányérnyaló:

Nagy jutalmat érdemlek, hogy reám emlékeztetlek.

Agasztus:

Oh, boldog szerencse, mely áldott vagy te, hogy ez mai nap ily nagy gyönyörűséget és örömet hoztál nekem. Mert én, egész Görögországot Agameonnak felelőségével egyetemben bírom. Gazdag urak, nagy fejedelmek, hatalmas királyok hozzá hallgatnak. Erős várakkal, kincses városokkal, nagy bőséges vagyok. Ami testemnek kell, minden elől vagyok.

Tányérnyaló:

Jeles vadászó helyeid vagynak, kincses torkig vagyok.

Agasztus:

Kiket sem fegyverrel, sem véremmel, sem nagy fáradsággal nem kerestem, csak könnyen találtam, könnyen el is kültöm.

Tányérnyaló:

Ugy, felséges uram, úgy. Lakjunk, meddig lakhatunk.

Agasztus:

Mai szép napra tehát új-advart tétetek, szép játékok viadalt. Mindeneket berendeztetek. Lantos, hegedűs, sípos, dobos, számtalan legyen. Mindenek vigadjanak, ifjak örvendjenek, szép személyek előttem táncoljanak!

Tányérnyaló:

Királyságod megszatartod, mindeneket megajándékozol.

Agasztus:

Vonjátok be a palotákat arannyal, kárpitokkal, aranyos bárnyokkal. Azt akarom, hogy mindenki úgy féljen, úgy tiszteljen, mint királyt. Ha Agameon nem tudott boldog élni, tudok én.

Tényérnyelős: A nagy Istenszere mondón felséges uram, ezzen ember vagy. Egész tenácsa sem tudta volna ezt meggondolni. /magában/ az mint látom nem Agamennon ez fel tudja süvítteni a másót.

/el/

Klitemnesztra: /jón/
/elöbe megy Egisztusnak és térdet, fejet hajt/
Felséges uram, kívánom felségednek jó szerencsáját és egészségét látnom.

Egisztus: Isten fogadja, jó Klitemnesztra.

Klitemnesztra: Eltesse az Uristen felségedet sok esztendőig békességben.

Egisztus: Mind veled egyetemben.

Klitemnesztra: Mongyák, fordulónapja vagyom, hogy eltétettem Agamennont az koporsóba, kívül Istennek hála mindketten megmenekestünk.

Egisztus: Ne emlékezz rá, jó Klitemnesztra !

Klitemnesztra: Im már felségednél több gyönyörűségem nincsen. Mindent felségednek kezébe ajánlok. Ugy birj mindent, mint tulajdonodat, úgy élj, mint király. Én csak felségedet szeretem. Tudom, felséged is semmiben kedvem nem szegi.

Egisztus: Köszönöm, jó Klitemnesztra ily nagy hozzávaló szerelmedet, kiért viszonttag szeretettel leszek hozzád. Te is lakjál, mint királyné asszony, birjad országodat, mint szeretted, parancsolj mindennek szabad akarated szerint, ott járj, ahol tetszik, azt miveléd, sai kedves. Senki semmitül meg nem tilt, én téd vagyok,

Egiztass: te anyém vagy, minden ami az anyém, tied. Őrülj, vigadj, asszonykodjál.

/Tányérnyaló besurran/

Kliteanessztra: Felsőgedben nincs semmi kétségem. Mert régen megemertem felsőgednek hozzá való szerelmét. De ha felsőgednek tetaznék, kész az reggeli éték. Az urak mind begyűltek felsőged parancsolatjára, ott beán várják felsőgedet.

Egiztass: Ahogy naked tetazik, jó Kliteanessztra. Menj előre!

Kliteanessztra: Oh, áldott nap!

Tányérnyaló: /egyedül marad, előre jön, s a nézőkhöz beszél/
Haja, haja, jóllakom ma! Vig uram, vig s szolgálja is ... Most tizenkét király hatvan zászlós-ur udvarol előtte. A pohárazékek gazdagon meg-rakattak. A kincseket hordatja erősen. Ajándékozza az urakat. Nagy örömsében, vigaságában nincs, kit el ne kérhetnék tőle. De addig sürgölődöm még ma mellette, én is elcsalok valamit tőle. Bárcsak amaz négy sing aranyláncot adná, mely frissen hágnék benne. De elfutok, hívom a lantosokat, trombitásokat, dobosokat, akit csak találok, mind.

/el/

Kórus: /szolid öregasszony, tisztos matróna ruhában, fehér kendő a fején, bekötve a ruha nyakába. Földig-érő egybesszabott deréknélküli fekete ruha, mell alatt átkötve, karján kulcsosomó és bőr szatyor./
Katalmas Isten, az királyné asszony Kliteanessztra, mind dőzsöl ott beán latrával, Egiztással. Tombol, vigad, erősen Őrül. Az ószülötte, szegény

Kórus: Elektra pedig csaknem meghal nagy keserűségében.
De inon jön nagy szépségével, oh, mely igen édes-
ges és mely könnyes szemü.

Elektra: /jön/
Oh nagy Uristen ei ne hagyj. Tekints rám menyor-
szág. Hogy hagysz ily méltatlanságot, Uristen.

Kórus: Oh gyermekek. Iszonyu anyád lánya, szépséges
Elektra, mi bajod lött ?

Elektra: Az én anyám elveszte engemet. Elvezette nemzet-
sége. Oh, vesszett asszonyi állat, megöle atyámat,
oh gonosz nemzet, mit tettél, mit/ tettél, ma
forauló napja vagyok. Ez nap mind hírünket, mind
nevünket elvesztánk ... Oh szivem, atyám. Oh atyám,
Agamemnon király, mily híres, neves, mily gazdag,
mily hatalmas király valál te. Oh atyám, atyám,
én édes atyám, mint vessél te két förtelmes hitvány
lator miatt. Jaj, jaj, és én mint leszek.

Kórus: Elkeseríte engem e szegény leány.

/sir/

Elektra: Oh én eggyem atyám ! Senkiem kesereg terajta, é
csak a te elveszett leányod jajgat tégedet. Jaj,
jaj nekem; ijjel-nappal könnyes az én szemem.

Kórus: Szerelmes leányom, Elektra, édes leányom, mit
gyötröd magad, mit kesereges ily igen?

Elektra: Jaj atyám, szivem atyám !

Kórus: Szünj meg keseregni édes leányom.

Elektra: Jaj hagyjatok, nem kell semmi vigasztalás. Keserű
az én atyám halála.

Kórus: Ne sirj jó Elektra, ezzel mag nem hozod szegényt.

Elektra: Oh, mi keserű életem vagyok nekem. Nem látom a
gényes napot, nem hallom a madár énekét, tölgybe
zártak engem az én ellenségeim. A szülőház ajtaja
mögött a porban és hamuban van az én helyem. Nincs
egy zug a fényes palotában, ahol az én atyám
leánya élhessen.

Kórus: Köszönd édes leányom az Uristennek, hogy megmenti
életedet ellenségedtől.

Elektra: azok ott benn dözsölnek, eleméztik szegény atyám
kínosait. Oh látni énnekem, hogy az hitvány ember
atyám királyi ruhába öltözik. Királyi pálcáját
bírnja, királyi székiben ül. Oh, megfojt az engemet,
hogy az én atyámnak tiszta ágyát undok ember meg-
fertőzi. Ez gyötör engem, ez fojt, ez keserít.
Csak mosolyogja ezt a gonosz asszony, táncol örö-
mébe, vigad, tombol, dözsöl és énnekem nagy kese-
rűség szakasztja szívetem. Senki nem könyörül
rajtam. Sőt nagy árvaságomban még fenyegetnek,
gyötörnek, kesergetnek, ily nyavalyámban átkoz
az én anyám, - hogy szakassza Isten nyakamat !
Hogy vesszessen Isten ! - Vaj vesztené Isten
azt, aki engem nem szán.

Kórus: Hadd ezeket jó Elektra, hadd az Istenre a bosszu-
állást, megládd, meg fogja büntetni. Ófelsége
sem siet, sem késik, de mihamar akarja, megleli.

Elektra: Jaj, várom, várom, szüntelenül várom, mint sze-
gény leány, várom a hamuban, a porban a megzaba-

Elektra: dítét. De már hajadonfővel kell megaggnom, mert el-
felejtette Orosz az én szavamat és nem jön ma sem
a bosszu és a szabadulás.

Kórus: Vesszeg az Istenér, meghallják és akkor igazan el
kell vesszned.

Elektra: Nem szánom halálom az én édes atyámér.

Kórus: Biznál leányom. Szépségedet az Isten megőrizte,
meghossza szerencséd is.

Elektra: Törje meg, rontsa meg őket az Isten, ne legyen se
örömük, se mosolyuk, kik az árva nyomorgatják.

Kórus: Igen félek, hogy még ma veszedelembe esel, ha
meglát az haragos Egeusz.

Elektra: Soha meg nem szűnik keserűségem, soha el nem apad
az én könnyeim forrása, míg a bosszu nem jön. Hol
késel Orosztes, Orosztes, Orosztes !

/váltás/

I. Felvonás.

2. Kép.

Vadászat.

/Orsztes, Mester/

Orsztes: /jó, struccotollas magyar pirosbársony süveg van a fején, rövid sárga sarkantyus csizma a lábán, feszkülő piros nadrág, szines selyesdolmány, a vállravetett mente. XVI. századbéli magyar levente, vállán puzdra, kezében íjj./

Csuda jó reggel. "Alligasd csak a madarak szavát! Nézd a kopók, hogy örülnek, minden ujjong.

Mester: Az Uristennek, édes fiam Orsztes, te nagy hálaadással tartozol, hogy árvaságodban csodaképpen az ő jóvoltából terjed gondot visel, s immár emberkorba nevelt. Szép ajándék, igaz szeretet, hűség, neved ez világon kiterjedt, szép természet, jó vitáságod, tökéletes emberiséged nagyon, és urak közt és királyok közt kedves életed. Erről és egyéb ily ajándékiról illik jó fiam gyakorta megemlékezned.

Orsztes: Öfelségének, mint uramnak teremtőnek nagy hálát adok minden velem való jótéteményéről. De édes mesterem, miért tön most kigyuland ilyen korán reggel ily emlékeztet .

Mester: Mert nagyobb vadászat napja virradt ma rád, Orsztes. Nézd a hegyeket, ott vagyon Argos, szőlőfölded, hazád, ahonnan meggyilkolt atyád halálakor testvérnéned kezéből egykoron átvettelek,

- Mester: megmentélek, és felneveltelek, hogy felnővén atyád halálát megrosszold.
- Oresztes: Ezt édes mesterem hallottam tőled eselőtt is, miért mondd ma nekem ?
- Mester: Agamemnon király volt az atyád. Nagy hatalommal bírt minden görögök felett. Igen jámbor ember, nagy eszes ember volt, nagy tökéletes, és nagy kegyelmes ... Im már jókorbeli volt, hogy Trója elé hadat hirdettek. Oda nagy tisztességgel, mint királynak illik, elkészülte, akkor te bölcsőbeli gyermek voltál ... Tíz évig volt oda a hadban. Az alatt a te anyád sógorával az Egisztussal összekötötte magát, s az a két lator, - hogy így mondják, - szegény uramra atyádra tanácskoznak, hogy mihamar megjöjné Trója alól mindjárt elvesz-tenék.
- Oresztes: Ezt ilyen nyilván még soha nem értettem.
- Mester: Atyád mihamar meggyűve, nagy lekodalmat szerzének, estve, vacsorán jól megrészegetik és önmaga anyád egy bárdal fejét vötte volt.
- Oresztes: Anyám.
- Mester: Anyád.
- Oresztes: Önmaga.
- Mester: Egy bárdal, anyád, Önmaga.
- Oresztes: Miért mondd ezt ma nekem ? Soha így ki nem mon-dottad. Szólnak a reggeli madarak és te ilyenel ijesztesz.
- Mester: Ma fordulója ... Oresztes, embarnyi ember lettél. Ma fordulónapja vagyon atyád halálának.

Oresztes: Atyám!

Mester: Az atyádat mind eltékozlották, a községet eldalták. Elnyomorodtak és elkekeredtek szegények, csak tebe néz egyedül Isten által vagyom minden bizodalank.

Oresztes: Én az én kegyetlen asszonyanyám engem is szédakivett. Ide, Strófiuszhoz. Hogy idegenben töltsen ifju korom.

Mester: A te kegyetlen anyád, hogy szegény apádat elveszté, téged is el akart rökkeníteni, mert félt, hogyha felnőnél, atyád haláláért bosszút állanál. De az te nénéd, az Elektra, kiről gyakorta emlékeztem teneked, éjjel alorán és titkon éjjel nagy sírva éhozzám hozá, kére a nagy Istenért, ugy viseljem gondodat, mint régen szolgált uram gyermekének. Igy sieték át veled Strófiuszhoz nagy röttögéssel, hogy mily nagy szeretettel viseltem gondodat, te magad, jó fiam, bizonyságom lehetsz.

Oresztes: Ha az hatalmas Isten éltet, rólad mindörökké meg akarok emlékezni.

Mester: Hogy megértse, in itt a nap, hogy megemlékezz a te szegény nyomorult népedről, na vagyom immár igaz ideje, a te édesatyád halálát megtorlanod.

Oresztes: Szolgák legbülcsebbje, hogy gondolod?

Mester: Itt mindenki tudá a valót, de leghivebben Filádesz, a király fia, barátod. Ót az estve elküldtem Belfibe, megkérdeni a jóslatot, csak jőne már. Mert a

- Mester: madarak reggeli dala fölkelte a nap sugarát és az éji csillag fátyola eloszlott. Bár jönne már, hogy az istenek tanácsát ismerjük, mit kell tennünk, jó fiam.
- Oresztes: Jó mester, olyan vagy, mint a nemes mén. Ha akkor nyomja is, nem veszi bátorságát a vesszedelmek között, hanem fülét hegyezi és hirdeti a bosszú óráját. Itt van hát a nap, amikor a férfierőnek ki kell támadnia. Atyám, bosszudat megállja a fiá !
- Mester: De ahol jó Filádesz, sietve, az te hiv barátod. Felséges királyfi, mi jóra jártál ?
- Filádesz: Szólhatok ?
- Mester: Bátorsággal.
- Oresztes: Filádeszem, barátom, mit szóltanak az istenek ?
- Filádesz: Pithia jóslatát kértem, Oresztes, hogy vegyél bosszút atyád haláláért ?
- Oresztes: Felelj.
- Filádesz: Phoebos Apolló ezt a választ jelentette ki: hadsereg és fegyver nélkül eredj atyád házába, titkon és rejtve; és esel által cselekedd méltóságos bosszuállásodat.
- Oresztes: Hadsereg és fegyver nélkül és esel által cselekedjem méltóságos bosszuállásomat. Erről édes mesterem én magam is magamban már így gondolkoztam, de egyebet nem találtam, hanem ezt: te magad menj előre Mesterem, és kémleld meg atyám házát. Annyi időtől fogva nem láttak, meg nem esmerhetnek.
- Mester: Hegyek. Az Öregség elpusztította régi formámat, a szakáll bozóta lepte el mellem, ki esmerné meg

- Mester: a bánateujtott, törődött aggastyánsan a hajdani vitézt ? Csak használjon jó fiám, mindenre kész vagyok.
- Oresztes: Magad megjelentsed és nevelőatyám Strófiusz nevét, ingyen se emlited. Mondd azt, hogy Fokusz-beli tartományból jössz, Panatheustól, akivel ők nagy barátságot tartanak. Így könnyen meg-hiszi küvetséged. Hirdessed élő szóval, édes Mesterem az én halálomat. Egy cseppet sem gondolok vele, ha holt híreket költöd ... Sokszor van holt híre annak, aki messze jár, de ha megjő, annál nagyobb örömmel fogadják. Én is reménylen, hogy honom úgy fogad, ha megjövök, mint hajnali csillagot.
- Mester: Mit mondjak nékik, jó fiám ?
- Oresztes: Hogy már az kocsiról az nyakam szakadt volna: az Pithiai vitézi tornán és az uton volnának holttestemmel, hogy megégetett promat atyám korporsójába vinnék temetni és téged előlbocsájtottak volna örömet mondani. Ha ezt hallják, örömben semmit nem vigyáznak.
- Mester: Bizony jól gondoltad, édes fiám. Isten vezérlett erre téged, és már hiszem, hogy általad Isten a förtelmeseket megbünteti. Én elmegyek és smint tudom, szorgalmasan gondot viselek ... Isten megáldjon, kedves gyermekem.
- /elmegy/
- Oresztes: Érzem szíveamben, hogy az Uristen jól adja igyekezetünket. Csak benne van bizodalmon, csak hozzá

Orosztesz

folyamodok.

/letérdel/

Örök, mindeható Uristen ...

/Piládesz is letérdel/

Kinek irgalmas szeme vagyok minden nyomorultakon és rőttenetes ostora minden vakmerő, fertelmes emberen. Kényörgök teneked, én édes Istenem, ha teneked keves, vigy be békességgel országomba, és mutasd meg az én kezemnek általa, hogy Te a bűnért bosszúálló Isten vagy. De ha talán jóra akarsz vinni szegény megtévelyedett anyámnak állapotját, én Uram, Isten, hálaadó szívvel fogadom, hogyha megszabadítasz a nehéz teheről, hogy atyámért anyámmal fizessek. Mindazonáltal úgy legyen az, mint Te akarsz, jelentsd meg hatalmasságodat, hogy Te ily kicsiny szolgáló által megrothatsz és megverheted az felfuvalkodott hatalmas királyt, amiért én tégedet mindörökké tisztellek és szolgállok, mint Uramat, Istenemet, Amen.

/feláll/

Jöjj, szeretett Piládeszem, mindeneket jól megbeszéljünk. Rettenetes az Istennek parancsolatja, de remélem és kérem az Istent, ne tegyen engem bűnössé atyámért, anyám vérében. De amint őfelsége akarja, kész vagyok.

II. Felvonás.

1. Kép.

Klitemnesztra:

/jön/

Sem étel, sem ital, sem muzsika, se tánc meg
nem csillapítja az én szörnyű ijedelmemet.
Krizothemis leányom, jöszte, elmegy atyád
koporsójához és áldozást tesz nekik. Talán
megkönnyesülök. Krizothemis!

Krizothemis:

Hallo, asszonyom.

Klitemnesztra:

Jöszte, édes leányom, viá el ezeket atyád
koporsójához, áldozál vele, mert én felé
sem kívánok menni.

/elmegy/

Krizothemis:

/egyedül. Utána néz az anyájanak/

Bizony megijedt most anyám, egész elsárgult.
Máskor nem volt szokása, hogy szegény atyámnak
áldozhatna, de valami furja most fejét.

Kórus:

/jön, nem vesszi észre Krizothemist/

Oh, Uristen, könyörülj a szegény, nyomorult
Elektrán. Hallgasd meg kiáltásait. Mert éjjel-
nappal meg nem szün a könnyhullástól.

Krizothemis:

Mit beszélsz, Kórus, magadban?

Kórus:

Lám, itt voltál, nem vettem kigyulmodat eszem-
be. In busullok Elektráról, elveszté a nagy
sírásba magát ...

Krizothemis:

Mondd, mit csinál?

Kórus:

/kinéz/

Nagy isten visszajő keseregve. Nem nyugszik,

- Kórus: nem nyugszik, míg elveszti magát.
- Elektra: Jaj, hova legyek, hova legyek.
- Krizothemiszi: Mit sírasz édes nénéem örökké, mit jajgaszt, mit keseregsz ily igen?
- Elektra: Vajh, te bolond lány, bizony jobb volna, ha te is keseregnél.
- Krizothemiszi: Csak mit használnék vele. Isten látja szíven, mily keserűségben élek. Hiszed-é, hogy én is sírhatnék, kiálthatnék, de többet vesztenék vele, mint nyerhetnék. Kénytelen kelleetlen annak kell engedni, akinek kezében vagyok.
- Elektra: Hopp, mely kellemes bánat ez, kellemes sírás. Együtt tobzódol a latrokkal, étkekben gyönyörködöl, énnekem meg kenyerem sincs, ha van is keserű méreg.
- Kórus: Veszteg az Istenért, ne bántsd, mit tőtt ez neked.
- Krizothemiszi: Effelől nem illik pirongatnod, mert én kicsiny-ségentül fogva anyádhoz szóltam, azt kell tennem amit parancsol.
- Elektra: Anyád lánya vagy és szégyeld magad. Elvakít a selyem, a cifraság, ami rajtad van. Nem vágyom szerencsédre. Ha józan eszed volna, te se kívánnád. Atyád lánya lehetnél és anyád cinkosa vagy.
- Kórus: Hagyj békét efféle szónak. Nem láddéé, jódat akarja ez neked.
- Krizothemiszi: Ha tudtam volna, hogy megharagudjék, feléje se jöttem volna. Isten látja, szánom.

Elektra: Ne gondolj te énrám.

Krizothemiszi: /sir/

Voltál-e már atyánk sirjánál áldozni ? Im
én megyek.

Elektra: Áldozni még ? Atyánk sirjához ? Akkor a nap
visszafelé jó fel.

Krizothemiszi: Anyánk küld.

Elektra: Anyánk ?

Krizothemiszi: Rosszat álmoda éjjel az agény atyánkról és
igen megijede.

Elektra: Nagy Isten a menyekben !

Krizothemiszi: Egész elszárgula ijedtében: vidd ezt atyád
koporsójához és áldozz vele.

Elektra: Megállj ... Kedves, ne tégy ebből semmit
atyánk sirjához, mert megbántod őtet. Lékd
vizbe, vagy ásd a földre, nehogy ez a fertel-
mes asszony, aki meggyilkolta urát és hajába
törülte a véres bárdot, ezzel békítse ki a
régén megölt urát... Menj el inkább atyánk
sirjához és a földre borulván könyörögj, hogy
kegyelmes szemmel tekintsen ránk az Uristen,
és hozza el immár a mi reménységünket az
Oroszttest. Az lesz az áldozás, ha megjő
öcsénk és lába alá töri atyja gyilkosait ...
Atyánk volt az, most már hiuzem, aki megjött,
és álomba megjelenék anyánknak. Oh, felséges
Isten, már hiuzem és vallom, sem siet, sem
kéaik, idejében megjő ítéleted. Huzom, ved
el ezt a gonosz ajándékot, atyánknak azzal
áldozol

- Krizothemiszi: Megtessen, de az Istenért, kedves Kórus, meg ne mondj anyámnak, mert ha megtudná, bizonynyal végez lenne.
- /el/
- Kórus: Ékével jó leány, csak nevelj, ahogy lelked tanítja. Az álom igazat mond, úgy vagyon.
- Elektra: Bosszút kiált már az Isten a gonoszokra
Jaj !
- Kórus: Ez a bosszúállás ki fogja gyógyítani ezt a királyi házat az sok bűnből. De jó anyád latrával, fussunk.
- Elektra: Ki akarom tudni gondolatokat.
/elbujnak/
- Klitezsosztra: /jön Egisztussal/
Nem csudálok, jó uram, hogy kigyelmed nem bírja a gonosz leány kiáltását. Én is halálo-
mat kívánok inkább, mint ezt hallani.
- Egisztus: Itt jár a palotán, csak jön, s megy. Már szem-
be vesz, mit ebet.
- Klitezsosztra: Egész életem keserű miatta.
- Egisztus: Ez máj nap lesz utolsó perce. Mindjárt paran-
csot adok rá. Az lesz a mai forduló nap, jó
tanácsa, ha ő is elmegy atyjához.
- Klitezsosztra: /térdreessik/
Itthon ne bánja felséged, könyörgök, hanem
vigye el szem elől oly helyre, hol soha nap-
fényt ne lásson.
- Egisztus: Immár te is pártjára kelez.
- Klitezsosztra: Istenre esküdjék felséged, hogy itthon nem
cselekszik vele semmi rosszat.

- Egisztus: /felsegíti Klitemneasztrát/
Mindjárt vadászni őrvével kimegyek, hogy neki helyet keressék. Amíg megjövök, addig tehet, amit akar.
- Klitemneasztra: Uristen segíts felségedet.
- Egisztus: Hallod-e nyergeljétek lovát.
- Tányérnyaló: Esennel felséges uram.
/elnegy/
Elveszek a gonosz leány miatt. Éjjel-nappal átkoz atyja haláláért. Nem tudja ez a bolond leány, nem bátyámat, de még atyámat is megölném ily uraságért. Megmenekültem az atyától, de még ma tőle is szabadulok.
- Tányérnyaló: /Visszajön/
Megnyergelték felséges uram a lovát ... Fűd pecér a kürtöt, gyűljenek össze az ebek.
/Kint kürtöz, Klitemneasztra, Egisztus, Tányérnyaló elmennek/
/támolyogva előjön, később lerokkad/
Hová hagytál el Uristen? Hová tevéd az én reményiségeimet, az Oresztést? Lám Isten soha nem hoz határt ... Ennekem immár el kell vésznie. Ha erre fordult is, nem gondolnék vele, csak jó vala el, ki mind értem, mind atyámért hiszem bosszút állana. De jaj elvesze, elvesze, nem tudom hová lőn, nincs immár semmi bizodalom. Jaj Oresztes, nem tudál megjönni, mit töltem én az laternak, hogy az én véremet ki akarja inni?
- Kórus: Az nagy kiáltásod nem tűrheti.

- Elektra: Ha én nem kiáltanám ez nagy méltatlanságot, még a föld is kiáltana. De nem szánom az én atyámért az én halálomat
- Kórus: Jersze innen édes leányom.
- Elektra: Jaj, nem feledkezhetem Oresztesről. Bizony elfeledkezett ü énfelőlés. Oh arám, szíven vőlegénye, alkésel.
- Kórus: Meghozza az Isten.
- Elektra: Késő.
- Kórus: Nem siet, sem késik az Isten.
- Elektra: Meghalok addig.
- Kórus: /átöleli és viszi/
Megtart az Isten.
/elmennek/

/változás/

II. Felvonás.

2. kép.

/Agamemnon koporsója előtt/

/A sirenlék gótikus kőéptmény egy román templom falához, az oldalajtó mellett kívülről hozzáépítve. Lábakon álló kőkoporsó. Fedelén egy királyi alak figurája kifaragva karddal és koronával./

Oresztes:

/térdel, Piládesz jobbra áll. Mindkettőjükön

hosszu fehér köpeny, mint a keresztos vitézeké, de kereszt nélkül. Fejükön ragyogó görög sisak./
Bosszús meg holt atyám szelleme szegény fiadnak, és segíts a bosszu munkájában.

/kardjával levág hajából egy fűrtöt és leteszi a koporsóra, mely virágokkal van tele./

Fogadd áldozásomat kedvesen atyám, és segíts a bosszu munkájában.

Piládesz:

/kis esünet után/

Kelj föl Oresztes, bárki megláthat és a bánatról megismer ... Ugy gondolom, megelőztük a Mestert. Talán hosszabb uton, és öregsége miatt lassabban jött.

Ez a te szeretett szülőfölded, Argos ?

Oresztes:

Gyermekek voltam, mikor innen elvittek ... Itt az ló ligete, ahol gyermekkorunkban játszadoztunk és hazavártam atyámat, a hosszú háborúból ... Az ott Apolló temploma a Larissza hegy alatt:

Oresztes: a farkaspusztító istené. Az a Héra híres temploma jobbkézre, a mi családnak védelmezője, a boldogtalan Pelopidáké.... Egy család sem szenvedett annyit atyafi kéz vérontásától, mint a miénk, oh jaj, hogy én reám szakadt a legszörnyűbb, megbosszulni atyámat.

Piládesz: Hova rejtjük az edényt, míg eljő a mester és kikémleli a palotát?

Oresztes: A templom ajtaja nyitva, jöszte bé, ott mindennek szabad várakozni gyanusság nélkül ... Oh dicsőséges templom, nem fogadhattad be építődöt. Itt kell néki temetve lenni kívül a zordon ég alatt. Oh édes hazám és honom istenei, engedjetek bé és segítsétek a bosszu munkájában és hogy megalapítsam újra ősi trónusom.

Piládesz: Valaki jó. Hamar gyérünk be.

/bemennek a templomba a hánvvederrel/

Krizothemisz:

/Jön. Letérdel a koporsó előtt/

Szerelme jó atyám, bocsáss meg, hogy anyám áldozatját nem teszem le a te szentséges koporsód előtt, csak ezeket a virágokat szedtem, s ezt adom neked

/le akarja rakni a virágokat az örökáccses előtt, s felsikolt/

Koszoruk ... Ki cselekedte ezt, hogy az én atyám sírjára virágokból koszorukat helyezett ?

Hajfürűt ... A szívem azt sugja, ez csak ő lehet ! Megjött Oresztes.

/megérinti kézzel/

Szólni nem merek ... Örökönnyek vannak sze-

Krizothemis: mában ... Hiszem, hogy csak tőle jött ez
áldozás, mert ki volna más Elektrán a rajtam
kívül, aki hajfürtjével áldozna atyám előtt ..
Futok, Elektrának hirt vinni, tudom, boldog
lesz szegény. Az istenek eddig csak gyászt
hoztak, ma örömet.

/el/

Oresztes:

/a templom ajtajában/

Krizothemisz volt ez, az édes gyermek, akinek
szájából az istennő madárkája énekel. Oh
boldog nap, oh boldog óra.

Pildasz:

Ki jő itt másfelől, istennő talán? Mert sötét
ruhájában csak istennő lehet ily felséges,
ilyen édességes.

Oresztes:

/szünet/

Ez ő ... ez ő Elektra ! Ez csak ő lehet !
... A bánat se tudta megtörni az ő gyönyörű-
séges állapotját.

/elhuzódnak/

Elektra:

Jaj atyám, szíven atyám !

Kórus:

Szünj meg keseregni édes lányom.

Elektra:

Jaj, hagyjatok, nem kell semmi vigasztalás.

Kórus:

Ne hagyj el magad, jó leányom, Elektra.

Elektra:

Mi keserű az én atyám halála !

/sir/

Kórus:

/sir/

Jaj, nagy Isten, szakasztanád nyakát, ki miatt
elvesszett ... Nézd jó Elektra, már hugod itt
járt és áldozatot tett az Agamemnon király

Kórus: koporsójánál ... Nincs itt semmi, csak a virágok.

Elektra: Csak az én Oresztesem nem jó el. Nehéz neki, szegénynek ily hatalmas királlyal szembeállani, hanem ha az Uristen csudaképen cselekszik vele.

/letérdel és sir/

/Oresztes és Piládész az ajtóban megjelennek, de meglátják, hogy jó Klitemnesztra és visszahuzódnak a templomba./

Klitemnesztra: Hoznom kell az áldozást, amit a gonosz leány otthon hagyott ...

/meglátja Elektrát/

Tenéked mióta szabad a házból kijönni? Látszik, hogy nincs most honn Égisztus, szabadon morálsz alá s fel. Ha honn volna, bizony vesztetg ülnél, mint egyébkor. Látom, nem gondolsz semmit vele, de ha megjő, megkötöm koszorúdat.

Elektra: Oh atyám, szegény atyám.

Klitemnesztra: Mint az réti farkas vonyít, de elhordod magad innét oly helyre, hol nem keserítesz engemet.

Elektra: Meghal a te lányod.

Klitemnesztra: Veszteg már, nagynyelvű kigyó. Minden rutságot reám kiáltasz urammal egyetemben. Mindenekelőtt rágalmaza, de elcsipelek nyelved végébe. Ez illik-e leányhoz? Így tisztelsz-e engem? Ezt kelle anyádon méltatlan művelni? ... Nem tagadom, amit tettem, mert méltán tettem! ...

Elektra: /feláll és égő szemmel néz reá/

Klitemnesztra: Én töttem, Én töttem, nem tagadom senki előtt,

Klitemneztra: mert megérdemletted! Azért nem kell hátam
megett rágalmaznod, ha ember volnál. Ihon
szembe vagyok, szólj szembe, ha mit akarsz.

Elektra: Csak meg ne haragudjál, szólok én szembe is.

Klitemneztra: Mondd el, meghallgatlak.

Elektra: Látom, nem tagadod, hogy te voltál atyámnak
hőhéra, de mented magad, hogy méltán mivelted !
De ha kívánod hallani, megmondom én, mért
vesztéd el, áruló - mert az vagy - az én
atyámat. Mert telhetetlen voltál az bujaság-
ban, mert szegény nem bocsátott szabadjára,
mert féltette tisztaságát, te azért, hogy
latroddal kődvre lakhassál, elvesztéd szegényt.
Kit nem adtas volna töméredek ilyen szeréért mint
te vagy, mondd csak meg, mi oka, hogy
ennyi ideig meg nem jobbitod életedet? Ha
szinte méltán élted volna is meg az én atyá-
mat, nem kellett volna magad megkisebbiteni,
nem kell vala neazetségednek híré, nevét
elvesztened. Nem kell vala a hitvány lator-
ral, Egisztussal együtt lakoznod, kivel az
én jámbor atyámnak ölésklői és árulói voltak.
Ezek bizonyosági, ezek, a te hamis beszédednek !
Jaj, gonosz, átkozott asszony, most is met-
szeni akarod a te gyermekeidnek torkát.

/magára mutat/

Est dicsérjem én, ezért tiszteljelek téged ?
Ha jámbor volnál, tisztelnék, mint anyámat,
de ilyen fertelmest, embernek sem tartalak,
mert ördögnél is gonoszabb voltál. Te vagy,

Elektra:

ki elvesztél engemet, de magadat is, minden nemzetiséggel egyetemben. Nincs mit tennem, mert leány vagyok, bosszút nem állhatok, de nagyon egyben reményeségek: Óh édes Oresztesen, hozzon meg az Uristen. Vajha megjöné bosszút állna az rajtad. Ha én megtehetném, kész volnék még ma nyakadat szegni ankesemmel, ha már szíved titkait érteni kívánod.

/a koporsónak támasszkodik, bele fogódzik/

Klitemnesztra:

/a lélegzete elállott/

Oh istenvesztett, ördög leány, Lám nagyobb a nyelved a fejednél! Veszteg, besta leánya! Szent asszony úgy segítsen, fizetsz ezért, mihent Egisztus megjő. Óh szegény fejem, mely nyomorult vagyok, hogy ily leányt szültem ez világra. Ha emberségem nem nézném, tudnám én, mit kellene mivelnem.

Elektra:

Ne nézd emberséged, régen elvesztettéd!

Klitemnesztra:

Veszteg, nagy kígyó, takarodj istenvesztett!

Elektra:

Ha ám, ha igazat mondok is, bája. Te mondtad, hogy szemembe szóljak. Ha nehéz, ne jöjj mászszor hozzám igazságot kérdezni.

/elmegy/

Klitemnesztra:

/egyedül, Kórus oldalt háttal áll/

Mégis szólsz? ... lám, átkozott nap volt ez. Isten bár ne adta volna, hogy szememmel látam e mai nap ez gonosz leányt. Amit tudta, mindent rogam kiálta ... Ha a többit tudta volna, azt is kijajgatta volna ... Csak hozná

- 21 -

Klitemnosztra: Isten aramat minél hamarabb meg, nem kiáltana
többet ...

Andkül is pedig elég keserűségem vagyok, sem
éjjel, sem nappal nincs nyugodalmam, szüre
nézek, minden rőtten. Még a levél, ég is
megijeszt. Ha lefekszem, álomban elrémülök, ha
felkelek, im még az én gyermekem is keserit.
Oh, nagy Isten, mi átkozott ember vagyok én,
minden ételen keserű méreg, italom epe. Senki
senki, aki meg tudna könnyesbuiteni. Az éjjel
is rőttenetes álmot láttam. Nem tudok hova
fordulni, de könyörgök az Istennek, talán meg-
hallgat.

/letérdel/

Hatalmas Isten, ki uralkodol mindeneken,
hallgand meg az én imádságomat. Hogy az én
álom, ha jót jelent teljék énreám, ha pedig
gonoszt, kérlek téged, szakaszd az én gonosz
akaróim nyakát, kiknek igyekezetöket törd meg
és nekem adj segítséget, hogy minden jószágo-
mat birjam békeességbe és az én urammal, Egisz-
tussal lakhassam sok esztendeig nagy gyönyörű-
ségbe. Ezt, ha nekem megadod, én téged, hatal-
mas Istennek tartalak. Amen.

Mester:

/jön/

Halljátok-e, szép lányok, az Agamemnon király
házát tudjátok-e melyik?

Kórus:

Im, idelátzik a palota, Egisztusé az, jó aram.

Mester:

Honn-é az királyné asszony?

Kórus:

Ihun jül, eleibe mehet kigyelmed.

Mester: Adjon Isten jónapot felségednek.

Klitegnosztra: Fogadja Isten, jó atyámfia, mi járatho vagy ?

Mester: Felségednek hívséges barátja, Pokuabeli Panotheus király minden atyafiuságát és szomszéd barátságát ajánlja.

Klitegnosztra: Fogadj Isten ökegyelmének, mit parancsol ö-
kigyelme ?

Mester: Semmit nem parancsol, de felségednek im levelet küldö, nagy örömet izene felségednek.

Klitegnosztra: Minthogy az Panotheusz régi, bizott barátom, hiszen, hogy valami kedves dolgot izen.

Mester: Ugy értettem uramtól is, hogy felségednek ennél nagyobb öröm nem lehet.

Klitegnosztra: /átveszi a levelet/
Majd megolvastatom, de beszéld meg szóval, jó atyámfia.

Mester: Egy szóval megmondhatom felségednek: Oresztes meghalt.

Klitegnosztra: Kicsoda?

Mester: Oresztes.

Klitegnosztra: Megholt ?

Mester: Meg.

Klitegnosztra: Az Oresztes ?

Mester: Így vagyon fölséges asszonyom, smint mondom.

Klitegnosztra: Az én fiam ?

Mester: Ugy értettem, felséged fia volt.

Klitegnosztra: Igazat mondass-é ?

Mester: Mint engem lát, úgy higyje felséged.

Klitegnosztra: Isten embere vagy te ! De édes atyámfia, ha

Klitemnesztra: tudod, beszéld meg, min lött halála ?

Mester: Jól tudom, mert szememmel láttam, azért is küldte uram engem felségedhez, hogy megbeszélieném felségednek.

Klitemnesztra: Most látom, milyen jó barátom volt urad nekem, kit én neki soha meg nem szolgálhatok. Nehe ne hallgass.

Mester: Mikor felséges asszonyom, a görög vitézek Delphusba játékot hirdettek volna, Oresztes nagy frissen, mint vitéznél szokott lenni, felkészüle; kinek minden vitézlő szereszáma csodálatos ékes volt, ő maga is természetével, öltözetével, vitézségével, minden vitéz között megmondhatatlan díszes volt. Hogy igazán elmondjam, jóllehet, hogy sok vitézeket láttam már vénségembe, de nem emlékezem, hogy annál az ifjunál jelesbbet ismertem volna. Én az ő természetén, meghordozásán és vitézségén nem győztem eleget csodálkozni, de még az vitézek is elálmélkodtak rajta. Aki néshette, ugyan gyönyörködött benne. É s mihent az vitézek közé üte magát, csak mulatságból az első nyereséget is ő vötte el. Annyira kiterjedt vala híre, hogy még a gyermek is kiáltotta, hogy az Agamemnon király fia, a vitéz görög Oresztes, az első pályát elvötte volna. É s hiába látták a vitézek, ily seréáy voltát, senki reá nem irigykedett, mint másokra irigyé keudek, de ölelgették, csókolgatták a görög vitézt. No ez meglevén és mulatságokat szereyvén,

Mester:

a vitézeket mind szállására vivé, s vigan őket nagy tisztességgel, mint királyfi vendégelé ... De, hogy másodnapra jután, é ah felséges asszonyon, minajárt hallasz szerencsének nagy állhatatlan voltáról. Másnap trombitát fuvának, kiki kocsira ragada, hogy versenyt futtatnának ... Vitéz Oresztes is tiz kocsi vitézzel egy renábe álla. Ó maga a közében vala. Mihent trombita zöndüle, megsujtják a lovakat, s mint a szél, úgy mentek, a por csaknem az eget ütötte. Kiáltás, sikoltás volt nagy. A kocaik peregetek, csikorogtak, törtek. Serénykedtek a vitézek előre, előre, egymást haladni. Ó is bizony váltig gyorsolkodott, a kocsin is ugyan emberködött, de a gonosz szerencsének mit tehet az ember, a hátulsó kocsinak délceg lovai elragadának és a sok kocsinak esze kezdé veszni, egymásba kezdének akadózni. Az Oresztes lovai is megrémülének, ropp ! úgy ütközék az első kocsiba, s minajárt szegény hagyatt esék a lovak lába közé; a gyepelő a kezére kötölözött volt, hordozni kezdték a széles mezőn a lovak, széttörték, szétszaggatták annyira szegényt, hogy egy barátja is személyét meg nem ismeré. A játékot minajárt félbe hagyják, hozad gyülének, sirtak, oly igen erősen jajgattak s vitézek, szánták ily nemes vitéz ifjunak veszedelmét ... Testét aztán nagy tisztességgel, mint

Mester: királyfiát mögégették, szép edénybe hamvát helyezették, s minthogy az én uram Phokusbeli Panóteus jól tudta, hogy felségednek ezzel nagy kegyet szerezne, engem előre küldött, hogy megmondanda felségednek, hogy uton volnának fiad, Oresztesz testével, uramnak két főró szolgája hozza, nagy tisztességgel. Hogy az atyja koporsójába temettetné felséged Azt hiszem, már nem eszse lehetnek vele, még ma itt lősznek, minden bizonnyal ...

Kórus: Jajj, nagy Isten, mint szakada magva ez nagy királyságnak.

Mester: Így volt, felséges asszonyom.

Kliteanesztra: Örülök is ... keserülöm is e szegény ifjat.

Mester: Keseregas ... felséges asszonyom!

Kliteanesztra: Ah, szerelmes atyámfia, noha gyűlöltem, de testemből szakadt azért. Lásd, az anyának keserű az gyermek veszte, akármely lator is.

Mester: Tehát hiába jártam én, mert smiut eszembe veszen, nincs ezen felségednek semmi öröme.

Kliteanesztra: Hohó! Atyámfia. Noha szánom, de nagyon kedves azért, mert a gonosz riu, mióta kiment a hazából, soha meg nem akart keresni, de még izenetivel is csak szidalmazott, és szőrnyű halállal fenyegetett, ki miatt sem nappal, sem éjjel meg nem nyughattem, egy édes álom miatta sem eshetett, de úgy féltem, úgy rőttegetem, mint a tüztől ... Ez mai nap pengig, legyen Istennek hála, tüle megmenekedtem, innár nem rettegek többet tüle.

Aliteemesztra: De jer ne házamba, jó atyámfia, illik, hogy ily öröm mondásodért nagy ajándékot végy tőlem.

Mester: Isten fizesse meg felséged könyörületességét.
/Elmegy/

Aliteemesztra: Hozzák tetemét fiamaak, az Oresztesnek, ha mindkettőt együtt tudom atyjukkal, biztom hiszem eirig tartó boldogságomat.

/elmegy/

Kórus: Jajj álnok asszonyi állat, mint tetteti vala az idegen ember előtt keserűségit a fia halálán, pedig, imé, örömében nem tud mit cselekedni. Eszentul még gonoszabb és fajtalanabb fog lenni. Elálmélkodom az Istennek nagy türelmességén, csudálkozom, hogy szenvedheti ez undokságokat. Im, aki bosszudálló lett volna is, szörnyüképen elvezeszt, sehol senki nincs többé, ki ezt megcsendesítse. Sem Istennel, sem emberrel nem fog innár gondolni. De szivem mégis gerjedez, nem hihetem, hogy Uristen erről elfeledkezzen. Ha nincs kivel, menny ütőkővel is agyonverheti, mikor az óra eljön. Jajj, Oresztes, Oresztes, édes gyermekem, hogy kellett neked nyakadat szegni, mikor Isten e máj napot rendelte neked.

/meglátja Elektrát, el akar futni/

Jajj, csak ezt meg ne tudná soha az Elektra, mert ijedtében szörnyü halált hal.

Blektra: Kórus, Kórus, hova mégy Kórus ?

Kórus: Kicsoda kiált ? Te volnál-é Leányom, Elektra ?

Blektra: Hallám, hogy jajjgattál magadba.

Kórus: Orvosfüvet szedégetten, azon siránkozék.

- Elektra: Oresztest kiáltád, kérek a jó Istenre, jó
Kórus, mit hallottál, beszéld meg.
- Kórus: Semmit, leányom.
- Elektra: Van valami, mert színed változik. Oh, lelkem,
jóm, ne tagadd, mondd meg.
- Kórus: Nem szabad.
- Elektra: Ha engem szeretsz, szólj szíved, talán megjő
Oresztes?
- Kórus: Hozzák. Igen.
- Elektra: Ne ijegess ... Mondd meg...
- Kórus: Hamvait hozzák . Meghalt Oresztes .
- Elektra: /sikolt/
Kórus: /megtépi haját/
Meghalt Oresztes, meghalt Oresztes !
Vitézi játékon elesett, hamvait hozzák, meghalt
Oresztes !
- Elektra: /sikoltva örülettel elrohan/
Kórus: /utánarohan/
Meghalt Oresztes, meghalt Oresztes ! ! !
/el/
- Oresztes: /kilép a templom kapuján, s megáll hosszú kard-
jára tett kezekkel/
Filadész: /mögötte az urnával, elragadtatott arccal néz
Elektra után./
- Oresztes: Örökkévaló Isten, megnyitottad szemeimet és meg-
erősítetted szívemet, atyám, ne félj, megállanom
bosszudat.

III. Felvonás.

1. Kép.

/A palota előtt/

Klitemnesztra:

/bejön/

Jöszte csak, Tányérnyaló, ma olyan tort
kezdünk, kinek egy hétig vége nem lesz.

Tányérnyaló:

Hajrá, felséges asszonyom!

Klitemnesztra:

Ird fel a népeket és szedd számba a falukat
és pusztákat.

Tányérnyaló:

Mind hivatalosak lesznek, még a pusztabeliek
és a falvak ?

Klitemnesztra:

Hogy ki mennyit szolgáltat bé az lakomára !
Tejet, vaját, tojást, lisztet, baromfiakat,
bárányt, gödöllét és toklyot elégségest hajtass.
Minden huszár, minden drabant lóra üljön és
azonnal kezdve a rékvirálást. Ember, szekér
elégséges legyen. Ma semmit se sajnálunk, az
utolsó tyukfiat is fel lehet hozatni, házunknak
és nemzetünknek ilyen örömnapja nem vala.

Tányérnyaló:

Minden nép örvendeni fog, ha ezt megtudja.
A falvakon örömtüzeket gyujtanak.

Klitemnesztra:

A királyokat, zászlósurakat, minden bárókat
és mágnásokat híradni, hogy itt jelennék
légyenek, minden eseléseikkel.

Tányérnyaló:

Ez igen, felséges asszonyom, ebben nem lézen
vonakodás.

Kliteanesztra: Lovaslegényt küldj azonnal uram után, menjen a porkoláb, mentül hamaróbb siessen haza. Őfelsége itthon legyen, mire az hamvakat behozzák.

Tányérnyaló: Az itt lesz, felséges asszonyom.

Kliteanesztra: Az udvarbírák és gazdák mind egybegyűljenek, elegendő sereget adjanak.

Tányérnyaló: A lakomához !

Kliteanesztra: A rékviráláshoz.

Tányérnyaló: Értem felséges asszonyom.

/elmegy/

Kliteanesztra: /egyedül/

Legyen hála az Istennek, nincs immár kitűl rőtögjek. Vagy éltem ezelőtt kedvekre, vagy nem, de ezután vígan lakom. Lám, kegyelmes az Isten, assél egyszer, vagy kétszer térdre előtte, mindjárt megbossájtja bűneidet, mint most énneken. Tíz esztendeje, hogy uramat megöltem, husz esztendeje, hogy Egisztussal lakom, még annak előtte is Isten gyózné számát, mennyi gonoszságom volt - im, csak egyszer könyörgék neki, mindjárt oly nagy örömet ada, kinél jobbat soha nem kívánnék. Ha tudtam volna, hogy ily kegyelmes legyen, bizony ennél is vígabban laktam volna. De hagyján, amit elmulasztottam, betöltöm most ... De ihol jó a követ, elbocsátom urához most, hallod-e jöszte.

Mester:

/jön/

Im, elmegyek immár felséged hírével.

- Klitemnesztra: Hová? Hazamégy uradhoz?
- Nester: Nea megyek, felséges asszonyom, hanem az uram főemberei elibe megyek, kik az Oresztes tetemét hozzák, megmondom nekik, hogy felséges jószívvel látja.
- Klitemnesztra: Jó, atyámfia, csak menj. Megmondhatod, hogy vigán, jókedvvel fogadom őket. Ne ez aranylánc. Vidd el örömondásodért. Ezután is bizdál bennem, meglásd, mindenkor kegyelmes asszonyod leszek.
- Nester: Megszolgálom felségednek, mint kegyelmes asszonyomnak. Isten maradjon felségeddel.
- Klitemnesztra: Isten viseljen békével.
- /el/
- Nester: Az Uristen segíti itt a mi utunkat, ez gonosz asszonyállat nem látja a vermet, kibe bésik ... Kezerved öröm lesz, ez még neked, ez lesz a te örök veszedelmed. De gyerünk már Oreszteshez, ideje dolgunkhoz látni.
- Kórus: /jön Elektrával/
- Itt a követ, leányom, aki a hírt hozá.
- Elektra: Uram, uram, hallod-e uram?
- Nester: /nem néz rá/
Mit kívánsz?
- Elektra: Várj.
- Nester: Sietős dolgom vagyok, leányom.
- Elektra: Csak egy szót jó uram.
- Nester: Szóljál, gyermekem.
- Elektra: Oresztes ! ... Hol van Oresztes ? ...

- Hesperi: A Delphosi versenyen ... jó leány ...
/sir/
Idehozuk a porát, megláthadd.
- Elektra: Jajj, nagy Isten elveszett. Iam, igaz volt a
te beszéded.
/Kórus átülve tartja őt/.
Jajj, szivem, szivem Oresztes, megcsalál engem,
oh szivem, lelke Oresztes ! Hova lettél, jajj
hova ... jajj, csak benned vala reménységem,
imo, te is elvesztél előlem. Meghalok, elveszek
ismár én is. Jajj, Jajj. Én édes egyetlenem,
hová hagyád a te szegény nénédet ily nagy
árvaságra !
- Kórus: Ne sirj, édes gyermekem, ne sirj, gyerünk
innen.
- Elektra: Jajj, meghalok az én egyetlenemért.
- Kórus: Nem bírok szegénnyel, hol sziklára borul, hol
az földre, fát, fűvet csókol és úgy kesereg
szegény öcsédért, Isten látja, nem tudok mit
tenni. Fiam, Elektra fiam, ne hagyd el magad,
jó gyermekem.
- Elektra: Jajj, jajj.
- Kórus: Ne sirj, kérlek az Istenért.
- Elektra: Jajj, megölsz, hagyj békét.
- Kórus: Miért, szivem?
- Elektra: Azt kérdi, miért. Nincs már kite reménykednem,
elvezze az én reménységem.
- Kórus: Hallgass csak jó fiam. Ha Oresztes megholt,
megholt. Másképp is adhatja az Uristen, más
eszköze is vagyon neki, kivel bosszút áll.

- Kórus: Fudod, volt egy király, aki egy aranylánc miatt veszék el.
- Elektra: Megfojtandám láncával, de nem férek hozzá. Jó lesz már a halál, nem vágyom élni többet.
/Mester sírva el/
- Kórus: Az Isten nem siet, s nem késik.
- Elektra: Akkor eljő az én ücsém, megvéd engem a szolgálástól.
- Kórus: Vajjon mi dolog, Krizothemisz fut nagy örömmel.
- Krizothemisz: /vidáman befut/
Hahaha, örömben mindenütt kereslek. Édes néném, ne bánkódjál tovább. Megsegít még az Isten.
- Elektra: Az Istenért, ne szólj.
- Krizothemisz: Mi az ?
- Kórus: Rossz hír.
- Krizothemisz: Édes néném, senkinek semmit ne higyj; megjött Oresztes.
- Elektra: Jajj, Krizothemisz, ne keseríts.
- Krizothemisz: Ugy van édes néném.
- Elektra: Ki mondá, hogy elhitted ?
- Krizothemisz: Szemeimmel láttam az atyám koporsójánál minden biztos jelét.
- Elektra: Csak álmodozol te most!
- Krizothemisz: Halld csak, te magad is igaznak fogod látni. Mihelyt szegény atyánk koporsójához értem, - az anyánk áldozatját elvettem, mint te parancsolád - és a koporsóra boralván látom, hogy egy ifjú embernek áldozatja vagyok rajta.

- Krizothemisiz: Virággal volt rakva a koporsó földje és szép, gyenge férfiu haját találtam rajta. Ezt mi-közüllünk senkinek tette, csak Oresztes lehetett és hiszem, hogy nem messze vagyon. Azért, édes néném, ne busulj, minden pillantásban öröme fordulhat szomorúságod.
- Elektra: Jajj, jajj, Ősém, Oresztes.
- Krizothemisiz: Szemmel láttam.
- Elektra: Meghalt az én édesem, meghalt Oresztes.
- Krizothemisiz: Elvesszek néném, ki mondta?
- Kórus: Aki szemmel látta halálát, - hozzák is már hasvát szegénynek.
- Krizothemisiz: Óh, szerelmem bátyám, hogy soha nem láthatta-lak, jajj, egyetlen bátyám, hogy sohasem tudtál a te véreidhez jönni.
- Elektra: Jajj, hova legyünk, nagy árvaságra jután, jó Ősém. Krizothemisiz, nincs már kiben biznánk, megholt Oresztes, El kell vesszünk, ha magunk nem gondolunk rá.
- Krizothemisiz: Ha megholt, nem gondolhatunk rá.
- Elektra: Nem Ősém, magunk dolgára.
- Krizothemisiz: Mit gondolsz ?
- Elektra: Immár csak te egyedül, te vagy az én atyáafia. Ha te onnan elhagysz, végem.
- Krizothemisiz: Mit gondolsz édes néném ?
- Elektra: Te együtt lekel velük, könnyen megteheted. Mert ha nem, véged neked is, nemcsak nekem. Bizony addig férjnek nem mégy, mert nem olyan bolond Egisztus, hogy magot támasszon Agamemnonnak,

Elektra: aki bosszút álljon érte. De ha te megteszed, hírünk, nevünk egész világon kiszállanak, hogy leányok lévén, bírodalainkat a later kezéből mind megmentettük. Őcsés, Őcsém, hugom, megfonyadtunk a buban. Ments meg Őcsés, ments meg az átkozott ember kezéből, ó mind az egész világ előtt undok és minden átkozza a fertelmes latrot. Ha ezt megcseselekzed, boldoggá teszed szegény atyánkat és szegény Őcsénket, Orosztet. Szánd ezeket Krizothemisz, ha engem nem szánsz.

Krizothemisz: /remegve/
Mit gondolsz, néném ?

Elektra: Én téled már semmit nem titkolok. Meg kell ölni atyánknak gyilkosát.

Kórus: Uristen, ilyen szó a te szájadból.

Elektra: Meg kell ölni atyánknak gyilkosát.

Kórus: Keserűségében nem tudja, mit beszél.

Elektra: Csak te tehedd, hugom, aranyláncával fojtad meg az éjjel.

Krizothemisz: Lányok vagyunk, nincs nekünk arra erők.

Elektra: Meg kell ölni atyánknak gyilkosát.

Krizothemisz: Hamarőbb megölnének minket, mint hozzákedenénk. Hagyd ezt édes néném, csak a bánat kínosza szivedet.

Elektra: Meg kell ölni atyánknak gyilkosát.

Krizothemisz: Jó néném, Isten elvette minden segítségünket. Ha így esett, békélj meg vele. Engedj neki, hisz jól tudod, milyen szándékkal ment ki ma a király. Még most kedvét megmentheted, örömeben mindent elfelejt.

- Kórus: Majd az Isten másképp fordítja és megleli a bosszu fegyverét.
- Elektra: Nagy Isten, sehol senki semmit nem segít. Mindnyájan elhagytak, magamnak kell rád gondolni.
- Krizothemis: Nem hagylak el édes néném, de az bolondság, amit beszélsz.
- Elektra: Nem fogok az én a tyánnak gyilkosával együtt tobzódni.
- Krizothemis: Aki rosszat vállalt, rosszba jut.
- Elektra: Eredj anyádhoz, mondd el mindent neki sejtiben.
- Krizothemis: Én nem gyűlöllek.
- Elektra: Nem is szeretek.
- Krizothemis: Szeretlek lelken.
- Elektra: Mégse teszel kedvemre.
- Krizothemis: Csak a bánat miatt kívánsz ilyeneket.
- Elektra: Jót mondasz és rosszat teszel.
- Krizothemis: Rosszat kívánsz és jót akarsz.
- Elektra: Jogom van rá.
- Krizothemis: A jog bajba visz.
- Elektra: Nincs kedvem élni, ha nincs jogom.
- Krizothemis: Pedig dicsérni fogsz, ha megnyugodtál.
- Elektra: Meg fogom tenni.
- Krizothemis: Nem változott meg szándékod ?
- Elektra: A rossz tanácsot gyűlölöm.
- Krizothemis: Lány vagyok.
- Elektra: A szunyogból tevét csinálhaz, a rossz pribéket királynak tiszteled ... Meghalok hát, de én szolgálni nem fogok. Eredj békével anyádhoz, szolgálj nekie.

- Krizothemis: Ennekem kénytelen kelletlen szolgálni kell.
- Elektra: Én is szolgállok, de te a földieket, én az égben lakókat.
- Krizothemis: Te is szolgálnál még, de félek rajtad, késő. Megyek anyáshoz könyörgeni életedért.
- /el/
- Elektra: Eredj, végezd dolgodat.
- Kórus: Elektra, jó leányom, gyér innen.
- Elektra: Te is eredj, senki sem kell neked.
- Kórus: Jöjj innen, mented magad, ha itt találunk, mindjárt véged.
- Elektra: Ez az én atyám háza. Nekem itt van a helyem. Itt játszottam gyermekkoromban, mikor atyámat vártam a háború után. Itt ültem ülésben és ezt az oszlopot érintettem. Ha meg nem ölhetem a gyilkosát, meghalhatok a kezétől. Eredj és hagyj magamban.
- Kórus: Óh, te szegény, Gyászos életet vettél magadra. Rád nehezült a balsors.
- /el/
- Elektra: /egyedül/
Oh nyomoru élet, kicsoda boldogtalanabb énnélannál, kinek sehol semmi gyámola nincs. Keserűségre szült, árvaságra az én anyám. Sem atyám, sem yanám, sem atyámfia, se barátom, sehol senki sincs, velem jót tenne. Szegény atyámat elvesztették az árulók, anyám elidegenítette tőlem magát fűrtelmességével. Szegény öcsém, Oresztes is mi szörnyűképen elveszett. Ez leányhugom gyöngé, mint kismadár és elhagya.

Elektra:

Nincs kire néznea, nincs kiben esedeznem, ha
férfiu lettem volna, mind felkoncolnám őket,
de mind ennyi erővel is nem szánom halálotat
az én szives atyámért.

/változás/

III. Felvonás.

2. Kép.

/Palota/

/Elektra a színen/

Kórus:

/jön/

És a kevély királynéasszony ocsabent trombitáltatja magát, tombol, örül, táncol szegény Oresztes halálán. .. Némely ember azt akarná, soha szemmel ne láthatná gyermekét ... De mégis annyi anyai kegyelmességnek kellene benne lenni, hogy szánja szegényt, és de nem minden rutságot mivel, átkozza, szidja erősen. De kicsodák jönnek? Leányom, Elektra, vajjon kicsodák ez teherhordozók?

Oresztes:

/jön Mesterrel és Piládeszel, aki az urnát hozza/

Piládes:

Vajjon jó helyre találtunk-e, asszonyám?

Kórus:

Kit keres kiegyelmelek?

Piládes:

Az Agamemnon király házat.

Kórus:

Igen megtalálta kiegyelmelek, mert az az.

Piládes:

Menj hát jó asszony és mondjátok, hogy keressétek az királyné asszonyt és az Égistust.

Kórus:

Honnan jött kiegyelmelek?

Piládes:

Fókusz nevű tartományból, Panóteusz nevű királytól.

Elektra:

Mennybéli Isten, bizony ezek szegény Oresztes hamvát hozzák.

Kórus:

Mit hoztok, jó uram?

Piládes:

Az Agamemnon király fiának megégetett testét

Piládes: hozzuk az edényben, kit be kellene mutatnunk az királynak és királyné asszonynak.

Elektra: Oh jaj nekem, meghalok. Ez edényben, jó uram ?

Piládes: Igen, jó leány.

Elektra: Az Isten áld meg, add kezembe, ha ebbe vannak hamvai, hadd csókolhassam, hadd ápolgassam egyetlenemnek hamuját.

Oresztes: Add át neki, mert nagy szeretetnek hangja ez. Menj bé barátom és mondd, hogy itt vagyunk.

/Kórus, Mester, Piládes bemennek./

Elektra: Oresztes, Oresztes, mért hagytál el engem. Oh szívem, lelke, Oresztes, hogy megcsalád a te nénédet. Bányim maradt belőled, gyermekem. Reményeket vittél magaddal, s im est hozod. Mért nem sietél hozzám, én édes egyetlenem. Lelkennek vőlegénye, te; inkább vesztettem volna én el életemet, mint téged idegen országba küldjelek ! Ki hitte volna ily szomorú véged, hogy erre jusson a te igéd. Ki vélte volna ily szörnyű sorsodat. Akkor haltunk volna meg mind a ketten, egy napon atyánkkal. Mennyi bánattól mentünk volna meg. Mikor gonosz anyád elől vittelek, mily vígan röpködtél kezemben, mily keserőséggel csókolgattalak, milyen nehezen váltam tőled meg, - de, mert féltettelek, és az-ta, mint boeszudli-t vártalak. Ejjel-nappal esedeztem tedretted; hiszen saját anyád nem szeretett úgy soha, mint én tégedet. Nem volt más dajkád, csak én, s te is mindig csak énhozzám folyamodtál. Minden keserőségem

Elektra:

elsült, ha eszembe jutottál. Azt hittem, örömmel
ölellek újra tégedet, reményltem, hogy minden
kinom megkönnyebbül tebenned, de elnehezédem
keserűségemben. Mennél édesebbnek tartottam jö-
veteledet, minden méregnél keserűbb a te jelen-
voted. Mert kiáltok hozzád, és te nem hallod
az én beszédemet, panaszokod nekem, és te
nem felelsz nekem. Meghaltál, szíven, Oresztes,
oh egyetlen, hova legyen innár a te Relektrád,
kinek éhajtsen, kitől várjon segítséget.
Oresztes, lelke, ki torolja meg a te édes-
atyád halálát, hova hagyád a te szegény népedet,
hova hagyád nyomorult nemzetiségedet. Vajha
tudnád a te anyádnak gonoszságát, még ebből is
felkiáltanál ellene ! Ha te tudnád a te szerel-
mes nénédnek keserűséget, mely nyomorult, mely
árva a te anyád miatt, még itt is keseregnél
énrajtam. De lám, nem szólsz énnékem, nem vigasztal-
talsz engem, teljességgel elhagytál engemet.
Jaj, elveszett már, elveszek, Oresztes, lelke,
Oresztes.

/Az urnához beszél/

Szólj édes vérem, Oresztes, a te szerelmes
nénédnek. Jaj, ne hagyj el, ne hagyj el édes
szíven. Míg itt voltál, osztottam veled öröbemben,
bubán, most te vigy magaddal síródba, szíven.
Ne sirj jó leány.

Oresztes:

Elektra:

Jaj, hogyan sírnék, sírok, méltó, míg élek ez
lesz a kinom.

- Oresztes: Már nem hallgatók.
/sir/
- Elektra: Mit könnyezze jó uram, talán te is Oresztest
sírnod ?
- Oresztes: Számon őt is, szegényt.
- Elektra: És ki más ? Engemet ?
- Oresztes: Téged is, jó leány.
- Elektra: Az Uristen adjon jót neked, anyai esztendeje
senki nem könyörült rajtam.
- Oresztes: Jaj, így kellett élned elhagyottan, szerelen-
telen.
- Elektra: Oh, idegen, csak az Isten tudná sorson elmonda-
ni.
- Oresztes: Hogy nem ismerhettem minden gyötrelmedet.
- Elektra: Semmit se látsz abból, amennyit szenvedek.
- Oresztes: Mi lehet még ennél is iszonyubb ?
- Elektra: A gyilkosokkal egy fedél alatt lakom.
- Oresztes: Milyen gyilkosok ?
- Elektra: Az én atyám öleüklői és árulói, vernek, kop-
laltatnak, szennyben és nyomorúságban tartanak,
és nincs már nekem ki megszabadítson közülük.
- Oresztes: Ne bánkódj, megszabadít az Isten !
- Elektra: Megholt; kezemben a pora !
- Oresztes: Add ide a vedret, mindent meg fogsz tudni.
- Elektra: Ne vedd el idegen, ez az én kincsem, Oresztes
elvesszett.
- Oresztes: Isten óvja attól.
- Elektra: Mitől, uram, ?
- Oresztes: Hogy elveszzen.
- Elektra: Hogyan ?

Oresztes: E percben még Isten segíti.
Elektra: Ki vagy te ?
Oresztes: Tedd le az edényt. Még ma megtudod ! ...
Elektra: /felsikolt/
Oresztes !
Oresztes: /sír/
Elektra: /Ellekeznek/
Oresztes ... Oresztes ... ! Oh, Brümében
most hová legyek.
Oresztes: Im megjöttem.
Elektra: Látlak, nagy szerelmem ! Kész vagyok imádr
meghalni, csak hogy Isten meghozott, édes
Brümén.
Oresztes: Kedves boldogtalan.
/Kórus belép/
Elektra: Nézzétek, ez az én egyetlenem, Oresztes ! Ki
megholt volt, Isten feltámasztotta.
Kórus: Látom édes anyódom meghozta az Uristen
őfelsége, örülök és kívánom ő kegyelmének
minden jó szerencsáját.
Oresztes: Isten gondot visel.
Elektra: Már, ha atyám fölemelné a koporsó födelét,
ast is elhinném, kedvesem.
Oresztes: Boldog vagy-é Elektra, boldogtalan?
Elektra: Jaj, egyetlenem, meghalok érte Brümében.
Oresztes: Csöndesen, jó néném, senkinek semmit ne szólj.
Elektra: Kitől félsz, édes anyódom ?
Oresztes: Oh, boldogtalan ! Már semire sem emlékszel?
Még nincs megnyerve a világ, élnek gyilkosain!

- Elektra: Semmit se tudok örömben. Hogy éljen mindenki, ha a halottak is feltámadnak.
- Oresztes: Igen félek, hogy a te nagy gyönyörűséged nékem vesztésre lesz, Elektra.
- Elektra: Ha annyi ideig nem láttalak, hadd nézzelek kedvesre, gyermekem.
- Oresztes: Eljő az ideje, Elektra, most dologhoz kell látni. Kérlek néném, erre gondolj, s ha anyánkkal találkozol, megőrizd magad, hogy Örömöd ne lássa, inkább be se menj hozzá. Majd, ha az Uristen jóvá viszi dolgainkat, mi is bátran szólhatunk mindenekről.
- Elektra: Mindent reád hagyok, én csak tőled vártam a segítséget, már jól van minden, semmit se bírok.
- Oresztes: Elég, elég, maradj, valaki jó.
- Mester: Jaj, balga emberek, csak Isten oltalmazott meg, hogy el nem vesztettétek magatokat. Az ti örömezonátok mind meghallják odábe. Ha én meg nem mentelek, mind gonoszul jártok. Hagyjátok a sok beszédet, amivel sietni kell, nem kell azt halogatni.
- Oresztes: Odabenn mi van ?
- Mester: Nekünk jól.
- Oresztes: Hiszik, hogy megholtam ?
- Mester: Mint az angyali szózatot.
- Oresztes: Örülnek-e igen ? Mit mondanak ?
- Mester: Hagyd ezt, dologra !
- Elektra: Ki ez a vén, kedvesem ?
- Oresztes: Nem esmered ? A mester, akivel elküldöttél Strófiushoz.
- Elektra: Oh édes napsugár ! Te hoztál hát világot a

- Elektra: setét tömlőbe ! Te vagy szabadítómk, óh, miért
hirdetett szavad halált, mikor tetted életet
adott. Atyám, mert én atyáknak nézlek, oh, hogy
gyűlöltelek, és hogy szeretlek atyám.
- Nester: Hamar, anyád egyedül van a palotán.
- Elektra: Nem anyám ! Nincs anyám ! Anyám a föld !
- Nester: Hát ez kicsoda ?
- Elektra: Klitemnesztra !
/el őresztessel, viszi az urnát/
Hatalmas Isten könyörgök teneked, ez mai nap
mutasd meg az én öcsém keze által, hogy te
volnál rettenetes bosszulója a bűnnek és csak
te volnál a tebenned bizóknak kegyelmes szaba-
dítója !
- Kórus: Anyádhoz ment ?
- Elektra: Ne mondd anyámnak, nincs anyám. Anyám az ég !
- Kórus: S Klitemnesztra.
- Elektra: Nem ismerem.
/bent sikoltás/
- Kórus: Jaj, jaj, jaj. Hallod-e lány, hogy kiált valaki.
- Elektra: Nem hallom.
/ujra sikolt Klitemnesztra/
- Kórus: Jaj Istenem, én Istenem, mért hagyád el. Mennyit
sirtam és mennyit intettem, hogy gonoszságából
megtérne.
/letérdel/
/csönd/
/jön/
- Őresztesz: Arcul ütött, hogy nem vagyok fia.
- Elektra: Többet ne menj el, mert a sötétben meghalok.

Hester: Jön Egisztus, hamar állj félre.

/hozza az urnát/

Egisztus: /másik oldalról ragyogó arccal jön/

Hol vannak a #ókusbeli^okövetek, kik az Oresztes tetemét hozták?

/Elektrához/

Heked szólok, barom. Erre, tudom, van gondod.

Oresztes: Mi vagyunk.

/előlép/

Egisztus: Isten hozott, ti jó követek, szeretettel veszek, Isten emberei. Legyen hála, hát ettől is megmenekedtem. Jól van, fiaim. Egyéb ellenségeimmel semmit nem gondolok. Most már mindent bátrabban mivelek. Hé !

Tányérnyaló: /belép/

Parancsolj, király !

Egisztus: Puvasd a kürtöket, mert nagy örömanap van ! Már én vagyok király ! Csak ma lettem király ! Ezentul országos építették, várat rakatok, kincset gyűjtetek ! Már ugy gyűjtök mindent magamnak ! Senki ezt markombul ki nem veheti, mert akit illet vala most annak holt teste nálam vagyon. Pedig sok pártosok valának, kik az Oresztesnek pártját fogák, de most játékot tartok, az Oresztes testét elükbe hozatom, hogy lássák, az örökség immár reám szállott. Aki velem tart, boldoggá teszem, aki szembe száll, mind kardélre hányatom ! Azt akarom ez országba több ur nálam nekül ne legyen ! Vége az asszony hatalomnak, mind sarkas alá taposom !

Egisztus: Ki viesszát von, gonoszul jár ... Hát a test ?
Oresztes: Léed meg.
Egisztus: /kacag az urnán/
Meg sem esmerem szegint.
Oresztes: Nyulj csak hozzá, talán megismered.
Egisztus: Hol a királyné ? Nézze ő is a fiát !
Oresztes: Nézz szemébe te is !
Egisztus: Jaj ! ... Mi ez ?
Oresztes: Mit rettegsz ? Kitül félsz ?
Egisztus: Árulók a házámban !
Oresztes: Jó próféta voltál, de nem tudtál magadra gondolni !
Egisztus: Te vagy-é Oresztes ?
/menekülni akar/
Oresztes: /elábe szökik/
Ne siess király, hadd lerántom koronádat !
Egisztus: Jaj, elveszek !
Oresztes: Nesze a koronád ! Nesze az jogar ...
/elveszi tőle/
Egisztus: Törvényt ! Törvényt !
Oresztes: De te nem adtál törvényt atyámnak, hanem bárdot.
Tányérnyaló: Ahogy látom letört a parancsolás !
Egisztus: Szolga, te is ellenem ?
Oresztes: /megragadja/
Jöszte hű szolga fogd az urad üstökít
Tányérnyaló: Felséges uram, fejét veszem az árulónak,
mondtam én, hogy megsiratja az királyságot.

/Míg Oresztes Tányérnyalóval beszél Egiszthus
orval tért ránt és hátulról szurni akar.../

Elektra:

Vigyázz !

/Oresztes megfordul és kardot ránt. Egiszthus
menekül a palotába, Oresztes utána./

Egiszthus:

Segítség !

Tányérnyaló:

/Oreszteshez/

Felségas uram, ha hagyod, mind elpréssmitál.
De végezze vele.

Piládes:

Eredj szolgál urad után !

/Belődítja a palotába és Mesterrel utána megy./

Egiszthus:

/bentről/

Legyen átkozott ez a nap, ez az óra !

Oresztes:

/bentről/

Fixess Istor, atyám haláláért !

/Egiszthus halálorvítása bentről, majd kilép
a palotából Oresztes, nyomában Mester, Piládes/
Oresztes ! Oresztes !

Elektra:

Püggöny.

Magyar Színházi Intézet

Könyvtára 12.78 sz. 9.10.987